

Identifying the Dimensions and Components of the Comprehensive System of Education and Training of Student Teachers of Farhangian University with Emphasis on its Establishment and the Document of Fundamental Change in Education

ARTICLE INFO

Article Type

Analytical Review

Authors

Aliakbar Hamedī¹,
Sadegh Rezaei^{2*},
Alireza Assareh³,
Ruhollah Karimi Khoiygani⁴

How to cite this article

Ali Akbar Hamedī, Sadegh Rezaei*, Alireza Assareh, Ruhollah Karimi Khoiygani, Identifying the Dimensions and Components of the Comprehensive System of Education and Training of Student Teachers of Farhangian University with Emphasis on its Establishment and the Document of Fundamental Change in Education, *Journal of Islamic Life Style Centeredon Health*, 2020:4(2): 126-133.

1. PhD Student in Philosophy of Education, Science and Research Branch, Tehran, Iran.
2. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Amin University, Tehran, Iran (Corresponding Author).
3. Associate Professor, Department of Educational Sciences, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
4. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Amin University, Tehran, Iran.

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: sadeghrezaee61@gmail.com

Article History

Received: 2020/06/22

Accepted: 2020/08/31

Published: 2020/09/15

ABSTRACT

Purpose: The present study was conducted with the aim of identifying the dimensions and components of the comprehensive system of education and training of teacher-students of Farhangian University with emphasis on its establishment and the document of fundamental change in education.

Materials and Methods: The research method was qualitative in terms of purpose and applied in terms of data type. The statistical sample of the study included 20 principals and deputies, professors and student teachers of Farhangian University who were selected based on purposive sampling. The validity and reliability of the instrument were measured and approved using quality criteria (reliability). Which were all approved. The method of data analysis in the present study was theoretical coding.

Findings: The results showed that educational dimensions including university management, university professors, education evaluation, education facilities and organizational factors, including the university organizational structure and organizational culture of the dimensions and components of the comprehensive system of student education teachers Farhangian University emphasizes the establishment of Karim and the document of fundamental change in education.

Conclusion: Based on the research findings, it can be found that paying attention to educational issues such as teacher training, management, etc. along with structural factors can lead to the promotion of education based on Quranic principles and upstream documents in Farhangian University.

Keywords: Education System, Farhangian University, Holy Quran, Document Of Fundamental Transformation Of Education

شناسایی ابعاد و مولفه‌های نظام جامع تعلیم و تربیت دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان با تأکید بر قرآن کریم و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

علی اکبر حامدی^۱

دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت، واحد علوم و تحقیقات،
دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
صادق رضایی^{۲*}

استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه امین، تهران، ایران (نویسنده
مسئول)

علیرضا عصاره^۳

دانشیار، گروه علوم تربیتی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد
اسلامی، تهران، ایران

روح‌اله کریمی خویگانی^۴

استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه امین، تهران، ایران

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف شناسایی ابعاد و مولفه‌های نظام
جامع تعلیم و تربیت دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان با تأکید
بر قرآن کریم و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش انجام شده
است.

مواد و روش‌ها: روش پژوهش برحسب هدف، کاربردی برحسب
نوع داده، کیفی بود. نمونه آماری پژوهش، شامل مدیران آموزش و
پرورش و معاونین دانشگاه فرهنگیان، اساتید دانشگاه فرهنگیان به
تعداد ۲۰ نفر بودند که بر اساس نمونه‌گیری هدفمند، انتخاب
شدند. روایی و پایایی ابزار، با استفاده از معیارهای کیفیت (موثق
بودن) سنجیده شد و مورد تأیید قرار گرفت. که همگی مورد تأیید
قرار گرفتند. روش تجزیه و تحلیل داده در پژوهش حاضر،
کدگذاری نظری بود.

یافته‌ها: نتایج حاصل از پژوهش نشان دادند که ابعاد آموزشی
شامل مدیریت دانشگاه، اساتید دانشگاه، ارزشیابی تعلیم و تربیت،
امکانات تعلیم و تربیت و عوامل سازمانی شامل، ساختار سازمانی
دانشگاه و فرهنگ سازمانی از ابعاد و مولفه‌های نظام جامع تعلیم
و تربیت دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان با تأکید بر قرآن کریم
و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش می‌باشند.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان دریافت که
توجه به مسایل آموزشی مانند آموزش اساتید، مدیریت و .. در
کنار عوامل ساختاری می‌تواند به ارتقای تعلیم و تربیت بر مبنای
اصول قرآنی و اسناد بالادستی در دانشگاه فرهنگیان بینجامد.

کلمات کلیدی: نظام تعلیم و تربیت، دانشگاه فرهنگیان، قرآن
کریم، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۴/۰۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۶/۱۰

* نویسنده مسئول: sadeghrezae61@gmail.com

مقدمه

یکی از مسائل مهمی که رقابت پذیری^۱ را در سازمانها بهبود می-
بخشد، توجه به ارزشهای سازمانی و معنویت است. امروزه توجه
به ارزشهای محوری جامعه در سازمانها، مسئله مهمی است که
ضرورت توجه به آن بوسیله صاحب نظران و اندیشمندان دین هم
 مطرح شده است. شهید مطهری به نقل از اقبال لاهوری می‌نویسد:
بشریت امروز به سه چیز نیازمند است: تعبیری روحانی از
جهان^۲، آزادی روحانی فرد^۳ و اصولی اساسی^۴ و دارای تأثیر
جهانی که تکامل اجتماع بشری را بر مبنای روحانی توصیه می-
کند (۱).

بی شک در کشور ایران که یک کشور اسلامی است، تمام ارکان
و فرایندهای سازمانی باید بر اساس آموزه های دینی و قرآن باشد.
در این آموزه ها، ایمان به پروردگاری یکتا که قادر
متعال است و از رگ گردن به ما نزدیکتر است،
یکی از ابعاد اصلی به شمار می رود. اعتقاد بر اینکه بر
که خداوند در تمامی سختی ها و دشواری های زندگی در
کنار افراد است و در دشواری ها به آن ها کمک می کند،
باوری است محوری که از آموزه های قرآنی سرچشمه می
گیرد (۲).

امروزه در عصر دانایی، سازمانها، به ویژه سازمانهای آموزشی
مکلفند تا افراد را برای شهروند حرفه ای بودن و برای رسیدن به
تعالی آماده کنند. یکی از نهادهای متولی این امر که در واقع اولین
نهاد اجتماعی است که افراد با آن سروکار دارند، آموزش و
پرورش است. آموزش و پرورش مهم ترین نهاد تعلیم و تربیت
رسمی عمومی، متولی فرآیند آموزش و پرورش در همه زمینه‌ها،
قوام بخش فرهنگ عمومی و تعالی بخش جامعه اسلامی بر اساس
نظام معیار اسلامی، با مشارکت خانواده، نهادها و سازمان‌های
دولتی و غیردولتی است و مأموریت دارد با تأکید بر شایستگی‌های
پایه، زمینه دستیابی دانش‌آموزان لازم‌التعلیم را به مراتبی از حیات
طبیعه در ابعاد فردی، خانوادگی، اجتماعی و جهانی را به صورت
نظام‌مند، همگانی، عادلانه و الزامی در ساختاری کارآمد و
اثربخش برساند. انجام این مهم، نقش زیر ساختی در نظام تعلیم و
تربیت رسمی خواهد داشت. آموزش و پرورش، همان گسترش
نگرش و دانش، مهارت و الگوهای رفتاری مورد نیاز یک فرد برای
انجام عملکرد مناسب در یک شغل معین است (۳).

امروزه، موضوعات و رویکردهای متفاوت و نوین، از پدیده جهانی
شدن تا تحولات علمی و فناوری‌های جدید، زمینه را برای ظهور
دیدگاه‌های نو هموار کرده و آنها را فراتر از مرزهای ملی، در
چارچوبی جهانی مطرح می‌سازند (۴)؛ اما وجود این دیدگاه‌ها
همواره مثبت نیست، دیدگاه‌های نوین به ویژه در مقوله آموزش و
پرورش موجب شده تا توجه به معنویت و روح کار کمرنگ شود
و بیشتر به ظواهر امر توجه گردد (۵). شکاف بین واقعیت‌های

1 - Competitiveness

2 - Spiritual interpretation of the world

3 - Individual spiritual freedom

4 - Main principles

معلم در تربیت دینی و اخلاقی دانش‌آموزان مؤثر است. استفورد^۱، (۱۰)، در پژوهشی نشان داد که منابع درسی مذهبی و معنوی باید در دسترس دانشجویان وجود داشته باشد. همچنین یافته ها نشان دادند که رویدادهای مذهبی، آموزش بیشتر و اختصاص فضا و زمان مناسب برای انجام مناسک مذهبی و همچنین سرمایه گذاری جهت نظارت بر این فضاها می تواند به بهبود رویکر دانشجویان نسبت به معنویت کمک کند.

سیلانی، و همکاران^۲ (۱۱)، در پژوهشی نشان می‌دهند که توسعه معنویت دینی در طول آموزش دارای سه مرحله است و شامل سرخوردگی اولیه، پیشرفت از طری سختی دیدن و در جستجوی معنا گشتن است که این فرایند با محیط آموزشی و مراقبتی می بخشد. مک مولان^۳ (۱۲)، در پژوهشی نشان داد که شایستگی معلم نقش بسزایی در گرایش به آموزش معنوی در دانش‌آموزان دارد. ژانگ، دیدا و وو^۴ (۱۳)، هم در پژوهشی نشان دادند که معنویت به عنوان مولفه اصلی و تاثیرگذار بر آموزش است. اما علاوه بر آموزه های قرآنی، اسناد بالادستی هستند که در تعیین مسیر و افق تعلیم و تربیت دانشجو- معلم در دانشگاه فرهنگیان مؤثر می باشند. از جمله این اسناد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش است. در این سند ذکر شده است که عواملی مانند مدرسه، معلم، برنامه درسی در نظام آموزشی و ... جلوه‌ای از تحقق مراتب حیات طیبه، کانون عرضه خدمات و فرصت‌های تعلیمی و تربیتی، زمینه- ساز درک و اصلاح موقعیت توسط فراگیران و تکوین و تعالی پیوسته هویت آنان بر اساس نظام معیار اسلامی است.

لذا باتوجه به آنچه که گفته شد و جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی، می توان بیان داشت که در مورد تعلیم و تربیت دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان با تاکید برقرآن کریم وسند تحول بنیادین آموزش و پرورش، پژوهش جامعی انجام پذیرفته است و ما با یک فقدان مدل کاربردی و عملی مناسب به منظور ارتقای نظام تعلیم و تربیت دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان روبرو است و در این پژوهش بر آنیم تا مولفه های نظام تعلیم و تربیت دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان با تاکید برقرآن کریم وسند تحول بنیادین آموزش و پرورش را شناسایی کنیم تا گامی در جهت ارتقای این نظام برداریم.

مواد و روش‌ها

با توجه به اینکه هدف پژوهش حاضر شناسایی ابعاد و مولفه‌های نظام جامع تعلیم و تربیت دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان با تاکید برقرآن کریم وسند تحول بنیادین آموزش و پرورش بود؛ روش پژوهش برحسب هدف، کاربردی و برحسب نوع داده، کیفی؛ برحسب زمان گردآوری داده، مقطعی بود.

جامعه آماری پژوهش، شامل خبرگان آموزش و پرورش و دانشگاه فرهنگیان بود که شرط انتخاب آنها برای جمع آوری داده

زندگی و آموزش‌های مدرسه‌ای، گرفتاری‌ها و شکستها و سرخوردگی‌های دردآور و زحمت افزایی را ایجاد کرده است. موانع موجود بر سر راه آموزش و پرورش معنوی در کشور عبارتند از عدم سازگاری با تغییر؛ درک نکردن نقش آموزش و پرورش؛ تغییر ندادن در شیوه یادگیری؛ مبارزه نکردن با مشکلات آموزش و پرورش؛ توجه نکردن به اهداف آموزش و پرورش نوین (سند چشم انداز و سند تحول آموزش و پرورش)؛ بها ندادن به نقش معلم؛ انتخاب نکردن شیوه‌های بهتر در برنامه‌ریزی آموزش و پرورش؛ عدم توجه به انگیزه‌ها و ارزش‌ها و ارج نهادن به ارزش- های اخلاقی و معنوی مورد پذیرش جامعه (۶).

این موضوع نشان می‌دهد که سازمانهایی که متولی تربیت معلمان در کشور بوده اند، به خوبی عمل نکرده اند. دانشگاه فرهنگیان یکی از این سازمانهای آموزشی است که در سالهای اخیر تنها مرجع تربیت معلم در کشور می باشد. با وجود تمام تلاش‌های که این مرکز برای ارتقای سطح تعلیم و تربیت قرآنی دانشجو معلمان انجام داده است. اما خروجی این تعالیم هنوز بر اساس آموزه های قرآنی نبوده و به نظر می‌رسد که این دانشگاه راه درازی را در این مسیر در پیش دارد. مسلم است عوامل متعددی می‌توانند بر نظام تعلیم و تربیت دانشجو معلم در دانشگاه فرهنگیان مؤثر باشند. نظام حاکمیت، دانشگاه، رسانه‌ها و فناوری‌های نوین، اساتید، برنامه درسی، نقش مهمی در تحول این نظام ایفا می کنند. حکومت هدایتگرانه، عادلانه و تربیت، بیشترین نقش را در برپایی و تداوم حاکمیت معنوی دارد. از عوامل اثرگذار در حاکمیت قرآنی در تعلیم و تربیت، می‌توان به هدف‌گذاری، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت، ارزشیابی و اصلاح نظام تربیت رسمی اشاره کرد (۷).

در راستای پژوهش حاضر، گل پرور و جمشیدیان (۱۳۹۶)، هم در پژوهشی نشان دادند که بین مسئولیت پذیری اخلاقی مبتنی بر تعهد و پیمان با باورهای دنیای عادلانه برای خود $p < 0/05$ و مسئولیت پذیری اخلاقی کلی و اعتقاد به دنیا ی عادلانه برای دیگران ($p < 0/01$) رابطه معنی داری وجود دارد. فاتحی و همکاران (۸). در پژوهشی بر اساس سند تحول بنیادین نشان می دهند تربیت دینی و اخلاقی، تربیت سیاسی-اجتماعی، تربیت زیستی-بدنی، تربیت هنری-زیبایی شناختی، تربیت اقتصادی-حرفه ای و تربیت علمی-فناوری ساحت هایی هستند که تعلیم و تربیت بر اساس آن ها صورت می گیرد. از مهمترین عرصه هایی که در سند تحول بنیادین به آن پرداخته شده است، ساحت تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی است که شامل تدابیر و اقداماتی می شود که جهت پرورش ایمان و التزام آگاهانه متریبان نسبت به مجموعه ای از باورها، ارزش‌ها، اعمال و صفات دینی و اخلاقی و در تکوین و تعالی هویت دینی و اخلاقی ایشان صورت می پذیرد. منصوری نیا و خرم آبادی (۹)، نیز در پژوهشی به توصیف و تحلیل نقش معلم، روش تدریس، تربیت، تربیت اخلاقی، تربیت دینی و غیر دینی، پرداخته اند. نناچ حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که

¹ - Stafford

² - Seylani. et al

³ - McMullen

⁴ - Zhang. Deirdra & Wu

ها، داشتن حداقل مدرک دکتری و داشتن شغل اجرایی و آموزشی در زمینه آموزش در دانشگاه فرهنگیان باشند که در سطوح تصمیم‌گیری‌های مرتبط با آموزش چه در حال حاضر و چه در گذشته نقش داشته و دارند. این گروه را به اصطلاح خبرگان آگاه می‌نامند که در فرایند مصاحبه شرکت کردند. در این پژوهش برای تعیین نمونه‌ها از روش نمونه‌گیری غیر تصادفی هدفمند^۱ استفاده شد که ۲۰ نفر با استفاده از اصل اشباع به عنوان حجم نمونه، در نظر گرفته شد. مشخصات مصاحبه‌شوندگان شامل ۷ نفر از مدیران آموزش و پرورش، ۸ نفر از معاونین آموزشی و پژوهشی در دانشگاه فرهنگیان و ۵ نفر از اساتید دانشگاه فرهنگیان بودند که مشخصات جمعیت شناختی مصاحبه‌شوندگان در جدول (۱) ارائه گردیده است. شایان ذکر است که فرایند مصاحبه در اواخر بهار ۱۳۹۹ انجام شد.

^۱ - Judgemental Sampling

جدول ۱. آمار جمعیت شناختی مصاحبه شوندهگان

متغیر	طبقه	فراوانی	متغیر	طبقه	فراوانی	متغیر	طبقه	فراوانی
	مدیران آموزش و پرورش	۷	سطح	فوق لیسانس	۴		طبقه	۴۰ تا ۴۵ سال
	معاونین آموزشی و پژوهشی در دانشگاه فرهنگیان	۸	تحصیلات	دکتری تخصصی	۱۶	سن	طبقه	۴۶ تا ۵۰ سال
				زن	۵		طبقه	بالای ۵۰ سال
	اساتید دانشگاه فرهنگیان	۵	جنسیت	مرد	۱۵	سابقه کار	طبقه	۱۰ تا ۱۵ سال
							طبقه	۱۶ تا ۲۰ سال
							طبقه	بالای ۲۰ سال

تعداد مصاحبه شوندهگان

بر این اساس الگوی نهایی به خبرگان دانشگاهی که بیشتر در بخش جامعه کیفی اشاره شد در خصوص تعلیم و تربیت دانشجو-معلمان و همچنین خردپژوهان آشنا به این حوزه برگردانده شد و پرسشنامه‌های در ابعاد مختلف با شش سوال در مقیاس لیکرت طراحی گردید و از شرکت کنندگان خواسته شد درستی نتایج را مورد بررسی قرار دهند.

معیارهای روایی و پایایی در مطالعات کیفی متفاوت از پژوهش‌های کمی است. در مطالعات کیفی برای بیان کیفیت مطالعه، معمولاً از اصطلاح موثق بودن^۳ استفاده می‌نمایند. در این مورد گویا^۴ و لینکلن معیارهایی را ارائه کرده‌اند که در پژوهش حاضر مورد رعایت قرار می‌گیرد. در سمت راست، معیارهای کیفیت پژوهش کیفی آمده است و موارد سمت چپ معادل آن‌ها در مطالعات کمی می‌باشند که جهت درک بهتر ارائه شده‌اند.

✓ دقت^۵ - موثق بودن؛

✓ اعتبار^۶ در برابر روایی؛

✓ قابلیت اعتماد^۷ در برابر پایایی؛

✓ انتقال‌پذیری^۸ در برابر تعمیم‌پذیری^۹ (روایی خارجی)^{۱۰}؛

✓ تأیید‌پذیری^{۱۱} در برابر عینیت^{۱۲}.

روش تجزیه و تحلیل داده در پژوهش حاضر روش تحلیل داده‌ها در بخش کیفی کدگذاری نظری برگرفته از روش نظریه‌پردازی داده بنیاد بود. کدگذاری نظری عبارت است از عملیاتی که طی آن

ابزار گردآوری داده‌ها و پایایی و روایی بدین صورت است:

۱. روش کتابخانه‌ای: به منظور شناخت ارزیابی مولفه‌های پژوهش، متون موجود در زمینه تعلیم و تربیت و نیز بررسی مقالات علمی موجود در این زمینه از روش کتابخانه‌ای (شامل کتاب‌ها، پایگاه‌های معتبر علمی و پایان‌نامه‌های دانشگاهی) استفاده شد.

۲. روش میدانی: به منظور گردآوری داده‌های مورد نیاز پژوهش و تعیین صحت و سقم آن‌ها در بخش کیفی پژوهش حاضر از مصاحبه‌های نیمه عمیق استفاده شد. در مصاحبه‌های انفرادی با مصاحبه شوندهگان، برای بررسی مقدماتی از ۵ سؤال اصلی در مصاحبه استفاده شد؛ با توجه به اینکه بعد از انجام ۲۰ مصاحبه، عوامل اصلی و فرعی در مصاحبه‌های قبلی تکرار شدند و پژوهشگر به اشباع رسید، یعنی داده‌های جدید با داده‌هایی که قبلاً جمع‌آوری شده، تفاوتی نداشت و اشباع حاصل شد، مصاحبه‌ها متوقف گردید.

پرسشنامه سنجش برازش الگو: این بخش شامل یک پرسشنامه بسته پاسخ برگرفته از الگوی ارائه شده در بخش کیفی بود که به منظور سنجش نظر خبرگان در رابطه با تناسب الگو (روایی بیرونی) طراحی شد.

گلیسر و اشتراوس^۱ (۱۹۷۰) چهار معیار اصلی را برای سنجش برازش الگو در نظر گرفته‌اند: ۱- تطبیق؛ ۲- قابلیت فهم؛ ۳- قابلیت تعمیم؛ ۴- کنترل؛ هم‌چنین کرسول در خصوص روال پدید آوردن نظریه نیز سوالاتی را مطرح کرده و بیان داشته همان‌قدر که نظریه مهم است، روال تهیه نظریه نیز می‌بایست از یک نظم خاصی پیروی کرده باشد. برای تعیین صحت یافته‌های کیفی از چندین راهبرد استفاده می‌شود مثل هم‌سو سازی، بررسی توسط اعضا، توصیف انبوه و غنی و ... که در این تحقیق برای تعیین صحت یافته‌ها از راهبرد "بررسی توسط اعضا"^۲ استفاده شد.

3. Trustworthiness

4. Guba

5. Rigor

6. Credibility

7. Validity

8. Dependability

9. Reliability

10. Transferability

11. Generalizability

12. External validity

13. Confirmability

14. Objectivity

1 Glaser & Strauss

2 Member checking

- کدگذاری محوری
- کدگذاری انتخابی

یافته‌ها

در این بخش داده‌های پژوهش با استفاده از روش‌های علمی مورد تحلیل و ارزیابی قرار می‌گیرد.

سؤال: مولفه‌های نظام جامع تعلیم و تربیت دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان با تاکید برقرآن کریم و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش کدامند؟

برای پاسخ به سوال فوق از روش کدگذاری استفاده شد.

داده‌ها تجزیه، مفهوم‌سازی و به شکل تازه‌ای در کنار یکدیگر قرار داده می‌شوند و فرایند اصلی است که طی آن نظریه بر اساس داده‌ها تدوین می‌شود. در این روش سه رکن اصلی "مفاهیم" "مقوله‌ها" و قضیه‌ها وجود دارند. در این شیوه نظریه بر اساس "داده‌های خام" شکل می‌گیرند. تحلیل داده‌ها، محور اصلی نظریه برخاسته از داده‌ها است. در هر مطالعه به‌عنوان یک کل، جمع‌آوری داده‌ها، تنظیم داده‌ها و تحلیل داده‌ها به هم وابستگی متقابل دارند. برای تحلیل داده‌های به دست آمده از مصاحبه و نیز مبانی نظری از سه نوع کدگذاری استفاده شده است که عبارت‌اند از:

- کدگذاری باز

جدول ۲. کدگذاری (A تا R) و دسته‌بندی محوری کلیه مفاهیم استخراج شده از تکنیک مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته

سازه	کدگذاری انتخابی (مقوله)	مؤلفه	کدگذاری باز (شاخص) واحد های مبنایی	کد مصاحبه شونده
مدیریت دانشگاه	مدیریت دانشگاه	مدیریت دانشگاه	توانایی مدیریت امور دانشگاه بر اساس اسناد بالادستی	11, I9, I13
			توانایی در ارتباط با اساتید و همکاران دیگر	12, I6, I10, I14
			توانایی در ایجاد تغییرات لازم در دانشگاه بر اساس اصول قرآنی	I11, I9, I10, I5
			ارائه راهبرد کارآمد بر اساس اسناد بالادستی و آموزه‌های قرآن	16, I7, I5, I7
			توانایی در خلق موقعیتهای تربیتی و آموزشی مبتنی بر آموزه های قرآنی	I10, I18, I2
			دارای سعه صدر	17, I5, I1, I7
			دارای صلاحیت اخلاقی	I11, I8, I4, I9
			دارای صلاحیت نگرشی مبتنی بر آموزه های قرآن	12, I6, I10, I14
			شایستگی شناختی بر اساس اهداف اسناد بالادستی	I11, I9, I10, I14, I5
			دارای مهارتهای لازم شغلی	16, I7, I5, I7
اساتید دانشگاه	اساتید دانشگاه	اساتید دانشگاه	شایستگی عاطفی مبتنی بر آموزه های دینی	I10, I18, I2
			تربیت معنوی	17, I1, I7
			اخلاق گرایی	12, I6, I10
			دانش موضوعی و محتوایی مبتنی بر اسناد بالادستی	I11, I9, I14, I5
عوامل آموزشی	عوامل آموزشی	عوامل آموزشی	استفاده درست از ارزیابی پایانی بر اساس اهداف سند تحول	I4, I2, I6
			ارزشیابی تکوینی مبتنی بر آموزه های قرآنی و سند تحول	I4, I15, I9
			رعایت عدالت در ارزشیابی	I19, I1
			آموزش خودارزیابی به عنوان عاملی در جهت تهذیب نفس	16, I9, I3, I5
ارزشیابی تعلیم و تربیت	ارزشیابی تعلیم و تربیت	ارزشیابی تعلیم و تربیت	آموزش دگر ارزیابی به عنوان عاملی در جهت ارتقای سطح همکاران و خود	I2, I1, I10, I7
			وجود امکانات فناورانه مبتنی بر آنچه در سند تحول انتظار می رود.	I10, I6, I5, I1, I7
			وجود نمازخانه و مکانی برای راز و نیاز و انجام اعمال دینی	I13, I14, I15

مولفه‌های نظام جامع تعلیم و تربیت دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان با تاکید برقرآن کریم و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

11, I9, I13	امکان استفاده از کتابخانه الکترونیک برای تمام دانشجوی معلمان بر اساس آنه در سند تحول مبنی بر ارتقای سطوح فنی آمده است.
12, I6, I10, I14	امکان داشتن مکانی برای ترویج آموزه های قرآنی در دانشگاه
18, I7, I11	ساختار دانشگاه، بر اساس هدف سند تحول بنیان نهاده شده است
17, I3, I9, I12, I17	میزان تمرکز پایین در دانشگاه در ارتباط با حل مسایل
11, I9, I13	ساختار مشارکتی مبتنی بر آموزه های دینی
I2, I10, I14	هویدا بودن ماموریت نظام آموزشی در ساختار دانشگاه و شفافیت عملکرد
I11, I9, I10, I14, I5	مشخص بودن میزان اختیارات هر فرد در دانشگاه
I6, I7, I5, I7	اهمیت به فرهنگ معنوی
I3, I18, I2	توجه به حفظ انسجام دینی در دانشگاه
I7, I5, I1	همگام ساختن اصول دینی با دنیای ماغیر امروزی در دانشگاه
I11, I8, I4, I9	جاری بودن ارزشهای اسلامی جامعه در دانشگاه
I8, I2, I1	حمایت از بودجه اختصاص یافته به مدرسه

ساختار سازمانی

عوامل سازمانی

فرهنگ سازمانی

رسالت و چشم انداز آموزش و پرورش، باید برنامه تعلیم و تربیت قرآنی را جزء اساسی ترین و محوریتترین مسائل آموزشی و پرورشی قرار دهد. این ضرورت که از نقش و جایگاه اخلاق در حیات طیبیه انسانی برمی خیزد، زمانی مورد توجه و تأکید قرار می گیرد که اندیشه های مهم موجود در رویکرد پرورش خویشتن و معنویت به دلیل عمق داشتن در باورها و منحصر به فرد دانستن هر یادگیرنده، این اندیشه ها در برخی باورهای اصلی مشترک باشند.

آنچه که آموزش و پرورش قرآن محور قصد دارد به آن بپردازد، کمک به رشد و تکامل روحی و نفسانی انسان است. در کشور ایران، آموزش و پرورش با رویکردهای پرورشی و اسلامی گره خورده، از اینرو، در این نظام اسلامی، هدف های آموزشی در ابعاد دانش، مهارت و نگرش، فراتر از دانش اندوزی، مهارت آموزی و نگرش یابی در نظر گرفته می شود. تکامل نفس و تعالی روح و روان یادگیرنده و زمینه سازی برای تحقق یک جامعه معنوی، در واقع، هدف نهایی یادگیری در تمام فعالیت های آموزش و پرورش است که جز با یک برنامه آموزشی جامع نگر تحقق نمی یابد.

تربیت دانشجو- معلمان که بر اساس آموزه های قرآنی رشد می کنند و اسناد بالادستی مانند سند تحول را همواره مد نظر قرار می دهند، از ضروریات نظام تعلیم تربیت در دانشگاه فرهنگیان است. این نظام باید به عوامل مدیریتی، استاد، ارزشیابی و امکاناتی که برای دانشجو- معلمان در نظر می گیرد، توجه ویژه داشته باشد. همه این موارد باید با توجه به اصول اخلاقی و اصول پذیرفته شده اجتماعی باشند. از طرف دیگر، ساختار دانشگاه که مشارکت را ترویج می کند و فرهنگ سازمانی اگر بر اساس آموزه های قرآنی

همان طور که یافته های جداول قبل نشان داد در مرحله سوم از فرایند کدگذاری داده های گردآوری شده، مرتب سازی نهایی و خوشه بندی کلیه مفاهیم و کدهای محوری در ۲ طبقه صورت گرفته است.

جدول ۳. مولفه های شناسایی شده بعد از استفاده از ادبیات، پیشینه و نظریه های موجود

بعده	مولفه
مولفه های نظام جامع تعلیم و تربیت دانشجو	عوامل آموزشی
معلمان دانشگاه فرهنگیان با تأکید بر قرآن	عوامل سازمانی
کریم و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	

نتیجه گیری

در پژوهش حاضر، مشخص شد که نظام جامع تعلیم و تربیت دانشجو - معلمان در دانشگاه فرهنگیان بر مبنای آموزه های قرآنی و سند تحول بنیادین، ایعادی همچون مولفه های آموزشی و سازمانی را در بر دارد و هر کدام مولفه های خود را شامل می شوند. این موضوع نشان می دهد که آموزش و سازمان از دید کلی دو مقوله مهم در دانشگاه فرهنگیان به عنوان یک سازمان آموزشی می باشند. از اینرو باید به این دو بعد توجه ویژه گردد تا شاهد ارتقای عملکرد آن باشیم. اما دانشجو- معلمان برای خدمت در نهاد بزرگی تربیت می شوند به نام نهاد آموزش و پرورش، که یکی از بزرگترین نهادهای تاثیرگذار و راهنما در کشور است. با توجه به مخاطبان زیادی که با آن سرو کار دارند و همچنین

Quran-Hadith Subject Learning Outcomes. *Innovative Journal of Curriculum and Educational Technology*, 9 (2), 87-93.

6. Saburi Khosrow Shahi, Habib. (1389). Education in the Age of Globalization: Challenges and Strategies to Combat It. *Strategic Studies of Globalization*, 1 (1), 196-153

7. Haji Babaei, Hamidreza (1391). Characteristics of the school I like according to the document of fundamental change in education. *Journal of Educational Innovation*, 42 (11), 74-52

8. Fatehi, Abolfazl, Shamsabadi, Reza and Derakhshan Fard, Taha. (1394). Doctrinal, devotional and moral education based on the document of fundamental transformation of education. 2nd International Conference on Psychology, Educational Sciences and Lifestyle

9. Mansoori Nia, Alireza and Khorramabadi, Yadollah (2013). Teacher Nash in Religious and Moral Education. First International Congress of Religious Culture and Thought, 1225-1211

10. Stafford, K. (2017). Student Affairs Approaches to Religion and Spirituality in US Public Higher Education.

11. Seylani, K. Karlsson, S. Hallberg, I. R. Mohammadi, E. & Negarandeh, R. (2016). Spirituality Among Iranian Nursing Students During Undergraduate Study. *Nursing and Midwifery Studies*, (In press.)

12. McMullen, M. R. (2016). Identification and Selection of Teachers Equipped to Guide Students in Spiritual Formation in Mennonite Schools (Doctoral dissertation, Kent State University.)

13. Zhang, K. Deirdra, I. & Wu, H. (2016). Towards a Holistic Teacher Education: Spirituality and Special Education Teacher Training. In *Spirituality across Disciplines: Research and Practice*: (pp. 135-147). Springer International Publishing.

و دینی باشند و بر اساس اهداف سند تحول تبیین گردند، می‌توانند عاملی مهم در تعلیم و تربیت دانشجو- معلمان باشد.

بر اساس یافته‌های حاصله چندین پیشنهاد قابل ارائه می‌باشد:

- آموزشهای لازم جهت ارتقای سطح تربیتی دانشجو معلمان بر اساس آموزه‌های قرآنی به اساتید داده شود.
- آموزشهای لازم برای ارتقای سطح نگرش دانشجو معلمان نسبت به آموزه‌های دینی و اساس سند تحول داده شود. بدین منظور، می‌توان به صورت هفتگی جلسات هم‌اندیشی برگزار کرد.
- احترام و منزلت افراد بر اساس دستورات قرآنی و دینی حفظ شود.
- عملکرد تیمی دانشجو معلمان بر اساس آنچه در سند تحول نسبت به انتظارات از یک معلم نگاشته شده، مدام مورد ارزیابی قرار گیرد.

References

Document of fundamental transformation of education. (1390). Secretariat of the Higher Education Council, Ministry of Education and the Higher Council of the Cultural Revolution. Tehran.

1. Qasempour Dehaghani, Ali and Nasr Isfahani, Ahmad (2012). Spiritual approach and curriculum planning. *Journal of Research in Islamic Education*, 19 (13), 92-71

2. Bolhari, Jafar, Dos Alivand, Hoda and Mirzaei, Mosleh (2013). Spiritual approach in medical education and humanities. *Journal of Medical Ethics*, 20 (22), 126-101

3. Baqaipour Parisa and Kazemi Zahra. (1394). Islamic education. National Conference on Psychology and Educational Sciences

4. Nousheen, A., Zai, S. A. Y., Waseem, M., & Khan, S. A. (2020). Education for sustainable development (ESD): Effects of sustainability education on pre-service teachers' attitude towards sustainable development (SD). *Journal of Cleaner Production*, 250, 119537.

5. Ulya, F., RC, A. R., & Sulistyorini, S. (2020). The Effectiveness of Project-Based Learning Model and Talking stickType of Cooperative Learning Model on the